

SPRAWOZDANIE

**z realizacji zadań własnych powiatu wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Koninie
za 2015 rok oraz przedstawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej na 2016 rok.**

Na podstawie Zarządzenia Nr 82/2011 z dnia 15 grudnia 2011 r. Prezydenta Miasta Konina, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w ramach zadań własnych powiatu, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej realizuje zadanie wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332 ze zm.).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie wykonuje zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej między innymi poprzez:

1. Zapewnienie dzieciom pieczy w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
2. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne poprzez wspieranie procesu usamodzielnienia;
3. Tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;
4. Kwalifikowanie osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
5. Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych, potwierdzających ukończenie szkolenia oraz opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
6. Analizę danych dotyczących kandydatów na rodziców zastępczych lub kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Zapewnienie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz już istniejącym rodzinom zastępczym osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka;
7. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa;
8. Kompletowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka;
9. Przygotowanie dokumentacji dziecka z uregulowaną sytuacją prawną do umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej;
10. Zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu dziecku niezbędnych badań lekarskich;

11. Udzielanie świadczeń pieniężnych na dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych, w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych;
12. Przyznawanie pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne przede wszystkim na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie;
13. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
14. Organizowanie pomocy dzieciom, w przypadku, gdy rodzice zastępczy lub prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie mogą sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych, losowych, czy zaplanowanego wypoczynku.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku wsparciem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i specjalistów pracy socjalnej objął 1 rodzinny dom dziecka (9 dzieci) oraz 99 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 155 dzieci.

Sprawozdanie zostało podzielone na III części, w pierwszej części omówione zostaną wydatki, pomoc oraz charakterystyka rodzin zastępczych zamieszkałych w Koninie i wychowujących dzieci pochodzące nie tylko z Konina ale również z innych miejscowości, pomoc usamodzielnionym wychowankom z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. W drugiej części omówione zostaną wydatki i charakterystyka rodzin zastępczych zamieszkałych poza Koninem, które wychowują dzieci pochodzące z Konina, natomiast w trzeciej części omówione zostaną wydatki i charakterystyka placówek opiekuńczo - wychowawczych, w których przebywają dzieci pochodzące z Konina.

Sprawozdanie zakończy ogólna informacja na temat placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Konina.

I. Charakterystyka rodzin zastępczych w Koninie oraz ponoszone wydatki.

Tabela 1. Zestawienie typów rodzin, w których przebywały dzieci pozbawione opieki rodziców biologicznych

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba umieszczonych dzieci
<i>Rodziny zastępcze spokrewnione</i>	79	104
<i>Rodziny zastępcze niezawodowe</i>	17	26
<i>Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego</i>	3	25
Razem	99	155

*Wydatki związane z utrzymaniem dzieci w rodzinach zastępczych i z prowadzeniem trzech pogotowi rodzinnych w 2015 roku wyniosły 1 309 642,91 zł. Wydatki w kwocie – **216 901,82 zł** to świadczenia dotyczące dzieci pochodzących spoza terenu miasta Konina (zwrot środków przez inne powiaty, na mocy zawartych porozumień – stanowi dochody po stronie Miasta Konina). Były to świadczenia na pokrycie częściowych kosztów utrzymania dziecka w pieczy, dodatki z tytułu wychowywania dziecka niepełnosprawnego oraz wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych przyznawane na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i ustawy o pomocy społecznej.*

Wydatki ponoszone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w roku 2015, na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej kształtują się następująco:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej – **766 118,15 zł** (w tym 1 000 zł pomoc finansowa na potrzeby przyjmowanego do rodziny dziecka);
- w rodzinie zastępczej niezawodowej – **263 011,67 zł** (w tym 1 000 zł pomocy finansowej na potrzeby przyjmowanego dziecka);
- w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego – **167 283,54 zł** (w tym 4 500,00 zł pomoc finansowa na potrzeby przyjmowanego do rodziny dziecka, 3 366,24 zł świadczenia z tytułu rodziny pomocowej, 14 126,80 zł świadczenie z tytułu utrzymania lokalu mieszkalnego).

Wynagrodzenie wraz z należnymi pochodnymi dla 3 rodzin zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego – 113 229,55 zł.

Pracownicy realizujący zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej udzielali wsparcia także pełnoletnim wychowankom. Pomoc ta to przede wszystkim doradztwo zawodowe, wsparcie w sytuacjach trudnych oraz pomoc przy tworzeniu i modyfikacji indywidualnych planów usamodzielnienia, a także udzielanie świadczeń pieniężnych i pomocy rzeczowej.

Pełnoletnim wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych wypłacono kwotę 377 640,15 zł z przeznaczeniem na:

- pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla 16 osób – **62 847,00 zł**, w tym na podstawie ustawy o pomocy społecznej objęto 3 osoby opuszczające młodzieżowe ośrodki wychowawcze i zakład poprawczy (łącznie w roku 2015 wydatkowano na ten cel – 10 107,00 zł);
- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki dla 71 osób – **306 237,17 zł** (w tym 6 osób z młodzieżowych ośrodków wychowawczych – **23 851,80 zł** i 1 osoba z zakładu poprawczego – 494,10 zł), pomoc przyznawana na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (nie mniej niż 500,00 zł) lub ustawy o pomocy społecznej (494,10 zł – kwota świadczenia dla osób przebywających w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i zakładach poprawczych);
- pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej, realizacja zadania na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla 3 osób – **8 555,98 zł**, w tym dla 2 osób wychowujących się w rodzinach zastępczych – **4 498,00 zł** i 1 osoba wychowująca się w placówce typu rodzinnego, wartość pomocy – **4 057,98 zł**.

Wychowankowie rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka oraz opuszczający placówki opiekuńczo – wychowawcze mają możliwość uzyskania pomocy w zapewnieniu odpowiednich warunków mieszkaniowych (mieszkania chronione) oraz uzyskaniu zatrudnienia. W roku sprawozdawczym z pomocy w formie świadczenia niepieniężnego, pobytu w mieszkaniu chronionym skorzystały 4 osoby, w tym: 2 wychowanki rodziny zastępczej, 1 wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz 1 wychowanka młodzieżowego ośrodka wychowawczego.

Łącznie na realizację zadań w Rozdziale 85204 – zasiłki i pomoc w naturze – rodziny zastępcze i rodzinne pogotowia oraz pomoc na usamodzielnienie i zagospodarowanie w 2015 roku wydatkowano kwotę w wysokości 1 687 283,06 zł.

Wszczęto 180 postępowań administracyjnych w związku z odpłatnością rodziców biologicznych za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych. W wyniku wszczętych postępowań oraz złożonych przez rodziców biologicznych wniosków, wydano łącznie 139 decyzji, w 119 przypadkach wydano decyzje o odstąpieniu od odpłatności z powodu trudnej sytuacji finansowej, w 2 przypadkach wydano decyzje ustalające odpłatność - sytuacja finansowa rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej pozwalała na ponoszenie przez nich odpłatności za pobyt dzieci w pieczy. W żadnym z nich rodzic biologiczny nie

regulował należności za pobyt swoich dzieci w rodzinach zastępczych. Pozostałe decyzje dotyczyły między innymi: podjęcia zawieszonych postępowań, wznowienia postępowań, umorzenia postępowań, odmowy umorzenia i rozłożenia na raty należności za pobyt dzieci w pieczy, wygaśnięcia decyzji. W związku z nieregulowaniem należności wobec Ośrodka, w dniu 28.11.2014 r. został wystawiony tytuł wykonawczy do Urzędu Skarbowego o postępowaniu egzekucyjnym na kwotę 8 866,71 zł, w tym przypadku dłużnik zwrócił się z prośbą do Prezydenta Miasta Konina o rozłożenie należności na raty. Przeprowadzono z wnioskodawcą rozmowę, podczas której dłużnik zobowiązał się do spłaty przez trzy kolejne miesiące rat w kwocie 1000 zł miesięcznie. Terminowa spłata należności miała być podstawą do rozłożenia należności na raty. Wnioskodawca, mimo pisemnego zobowiązania, nie wywiązał się z przyjętych ustaleń. W wyniku egzekucji administracyjnej do końca 2015 roku na konto Ośrodka wpłynęła z tego tytułu łączna kwota 806,42 zł. Należność główna dłużnika wynosi 20 060,29 zł plus odsetki ustawowe. Ponadto w roku sprawozdawczym zakończono postępowanie dotyczące rodzica biologicznego, który zaskarżył decyzję do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, przed wydaniem decyzji przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, do którego złożył odwołanie od decyzji wydanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Sąd oddalił złożoną skargę. W 48 przypadkach toczą się postępowania administracyjne w zakresie pozyskania aktualnych adresów rodziców biologicznych.

W okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 marca 2015 r. z 54 rodzinami zastępczymi i jednym domem dziecka pracowało 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w systemie zadaniowym czasu pracy natomiast z 39 rodzinami współpracował specjalista pracy socjalnej realizujący zadania w godzinach pracy Ośrodka tj. od 7.30 do 15.30.

W ramach **Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2015** „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” pozyskano środki na dofinansowanie wynagrodzeń, w 50 % dla 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, zatrudnionych na umowę o pracę, co stanowiło kwotę 30 829,30 zł. Wymienieni koordynatorzy pracowali z 45 rodzinami zastępczymi i umieszczonymi w nich dziećmi. Natomiast z uzyskanych oszczędności zatrudniono na umowę zlecenie, kolejnych 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy objęli wsparciem pozostałe rodziny i przebywające w nich dzieci. Dotacja celowa w ramach wymienionego programu pozwoliła Ośrodkowi, który jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na wywiązanie się z obowiązków nałożonych przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – 1 koordynator na 15 rodzin zastępczych.

Częstotliwość wizyt koordynatorów i specjalisty pracy socjalnej była uzależniona od zagadnień określonych przez koordynatorów w planie pracy z rodziną, problemów zgłaszanych przez: rodziców zastępczych, dzieci umieszczone w pieczy zastępczej oraz pedagogów szkolnych i kuratorów sądowych.

Koordinatory rodzinnej pieczy zastępczej i specjalista pracy socjalnej pracując na rzecz dzieci przebywających w rodzinach zastępczych współpracowali z pedagogami szkolnymi, nauczycielami, kierowali dzieci jak również rodziców zastępczych do specjalistów (psycholog, radca prawny, pedagog). Zdarzało się, że dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych przeżywały niepowodzenia w nauce szkolnej, miały problemy z odnalezieniem się w nowym środowisku. Składało się na to wiele przyczyn między innymi zaniedbania wyniesione z poprzednich środowisk wychowawczych, a także brak kompetencji aktualnych opiekunów, wynikające często z zaawansowanego wieku czy niskiego poziomu wykształcenia. Dzieci w tym przypadku kierowane były do środowiskowych ognisk wychowawczych, czy świetlic środowiskowych, gdzie mogły otrzymać wsparcie pedagogów i pomoc w nauce.

W roku sprawozdawczym **pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie, nie szkolili kandydatów na rodziców zastępczych na podstawie autorskiego programu „Czekając na miłość rodzicielską”, zatwierdzonego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 2 lipca 2014 roku, na okres 5 lat.**

Natomiast w ramach wymienionego programu przeprowadzono rozmowy i badania w procesie kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (5 spotkań z psychologiem i 5 spotkań z pedagogiem, etap ten trwa nie krócej niż 5 tygodni). Ponadto rodzinę odwiedza pracownik socjalny – wizyta środowiskowa w celu sporządzenia opinii na podstawie rozmowy i oględzin (6 rodzin na przełomie 2015/2016).

W ramach obowiązujących przepisów organizator rodzinnej pieczy zastępczej świadczył pomoc rodzinom i dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej, ale także monitorował i oceniał funkcjonowanie rodzicielstwa zastępczego.

Koordinatory realizując swoje zadania możliwie jak najczęściej odwiedzali rodziny zastępcze, prowadząc rozmowy na temat występowania u dzieci ewentualnych problemów opiekuńczo – wychowawczych czy zdrowotnych. Sporządzali oceny sytuacji dziecka, które zawierały informacje o rodzicach biologicznych dziecka (władzy rodzicielskiej i alimentach), kontaktach dziecka z rodzicami lub rodzeństwem, sytuacji zdrowotnej dziecka, jego wynikach w nauce, ewentualnych problemach opiekuńczo – wychowawczych, metodach pracy stosowanych w pracy z dzieckiem, informacji dotyczącej zainteresowań oraz stanowisko koordynatora w sprawie zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Ocenę sporządza się w zależności od potrzeb jednak nie rzadziej, niż co 3 miesiące w przypadku dzieci poniżej 3 lat natomiast, w przypadku starszych dzieci nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Pracownicy Ośrodka pracujący z poszczególnymi rodzinami występowali do szkół i przedszkoli z 88 pismami z prośbą o ocenę współdziałania rodziców zastępczych ze szkołą i przedszkolem. Po uzyskaniu oceny sformułowano pisemne opinie, które zostały omówione na spotkaniach zespołu opiniującego w składzie: pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie: koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, asystent rodziny, psycholog, pedagodzy szkolni, rodzice biologiczni oraz przedstawiciel Ośrodka Adopcyjnego. W roku sprawozdawczym oceniono wszystkie rodziny zastępcze pozostające pod naszą opieką. Do Sądu Rejonowego w Koninie, III Wydział Rodzinny i Nietletnich wysłano 143 oceny sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Jednym z efektów dokonanych ocen było przesłanie do Ośrodka Adopcyjnego **informacji o 6 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną**, przebywających w rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, rodzinach zastępczych spokrewnionych, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających i zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego w Koninie **6 z nich trafiło do rodzin adopcyjnych**.

W wyniku współpracy pracowników socjalnych, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a także rodziców biologicznych i zastępczych oraz kuratorów sądowych **3 dzieci powróciło do rodzin biologicznych**.

Na wniosek Sądu Rejonowego w Koninie specjalista pracy socjalnej sporządził i przesłał 16 opinii o kandydatach na rodziców zastępczych.

Kierownik Sekcji Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej uczestniczył w 2 posiedzeniach okresowej oceny wychowanków przebywających w placówce typu rodzinnego – Rodzinnym Domu Dziecka prowadzonym przez Stowarzyszenie PROM i w 2 posiedzeniach okresowej oceny wychowanków przebywających w placówce typu interwencyjnego - Pogotowiu Opiekuńczym w Koninie.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej działał również na rzecz zwiększenia ilości rodzin zastępczych na terenie naszego miasta poprzez włączenie się pracowników Ośrodka do obchodów Dnia Dziecka, którego głównym organizatorem był Młodzieżowy Dom Kultury. Festyn odbył się 31 maja 2015 r. na terenie parku im. Fryderyka Chopina, pod nazwą „**W gościnie u indiańskiego wodza**”. Wzięły w nim udział również rodziny zastępcze wraz z dziećmi biologicznymi i pozostającymi w pieczy zastępczej, zorganizowano gry i zabawy. Promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez rozdawanie ulotek, rozmowy z rodzicami dzieci, które brały udział w konkurencjach,

w wiosce Komanczów, zorganizowanej przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Psycholog zatrudniony w Sekcji Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie prowadził spotkania z rodzinami zastępczymi, które wymagały wsparcia oraz dziećmi przebywającymi w pieczy. Psycholog prowadził również spotkania z kandydatami, którzy zgłosili swoją gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Psycholog, na prośbę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, w ramach wykonywanych zadań odwiedzał również rodziny zastępcze w miejscu ich zamieszkania.

W ramach oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, psycholog udzielał wsparcia poprzez: rozmowy wspierające, naprawę relacji panujących w rodzinie. W roku sprawozdawczym zostało objętych tą formą pomocy 45 rodzin zastępczych i 61 dzieci.

Ponadto psycholog Sekcji Pieczy Zastępczej i Pomocy Instytucjonalnej przeprowadzili badania psychologiczne dotyczące oceny motywacji i predyspozycji do tworzenia rodziny zastępczej u 15 rodzin zastępczych. W kilku sytuacjach prowadzili również spotkania wspierające dla rodziców biologicznych, dzieci przebywających w pieczy. Taka forma pomocy służyła rozpoznaniu sytuacji dziecka w rodzinie, obserwacji funkcjonowania dziecka, udzieleniu wsparcia opiekunom, udzielaniu porad wychowawczych oraz psychoedukacyjnych. Najczęściej problemy dotyczyły stosowanych metod wychowawczych, braku motywacji do nauki u dzieci, relacji rodzinnych panujących w rodzinie zastępczej.

Organizacja wypoczynku i czasu wolnego.

W 2015 r. dzięki dofinansowaniu przez Miasto Konin zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, dziewięcioro wychowanków Rodzinnego Domu Dziecka prowadzonego przez Stowarzyszenie „PROM” wyjechało na 2 tygodniowy obóz letni do Władysławowa. Organizatorem kolonii było Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. W ramach wypoczynku finansowanego przez Wielkopolskie Kuratorium Oświaty pięcioro dzieci z rodzin zastępczych wyjechało na kolonie do Rudna koło Wolsztyna na dwutygodniowy obóz sportowo – rekreacyjny, oraz jedno dziecko wyjechało dzięki wsparciu Stowarzyszenia Młodzi Aktywni na obóz z programem socjoterapeutycznym do Dźwirzyna. Ponadto rodzinie zastępczej zawodowej z powiatu konińskiego oraz rodzinie niezawodowej z powiatu czarnkowsko – trzcianieckiego przyznano świadczenie na dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dla dwojga dzieci pochodzących z Konina. Troje dzieci przebywających w rodzinie zastępczej zawodowej w powiecie tureckim wyjechało na obóz letni do Pobierowa, organizowany przez Związek Harcerstwa Polskiego.

II. Charakterystyka i wydatki ponoszone przez Miasto Konin na opiekę i wychowanie dzieci pochodzących z Konina, nad którymi pieczę zastępczą sprawują rodziny zamieszkałe poza Koninem

W ramach zawartych porozumień między powiatami, 35 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych: spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych na terenie innych powiatów, koszt utrzymania tych dzieci w 2015 roku wyniósł **468 506,44 zł**, z czego Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie wydał kwotę **448 503,40 zł**. Natomiast Wydział Spraw Społecznych wydał **20.003,04 zł** bezpośrednio z budżetu miasta z tytułu ponoszenia odpłatności za pobyt 2 dzieci, pochodzących z terenu Miasta Konina, przebywających w rodzinie zastępczej zawodowej w powiecie siedleckim.

Tabela 2. Zestawienie typów rodzin, w których przebywały dzieci pozbawione opieki rodziców biologicznych, w ramach zawartych porozumień między powiatami

Typ rodziny	Liczba rodzin	Liczba umieszczonych dzieci
<i>Rodziny zastępcze spokrewnione</i>	8	11
<i>Rodziny zastępcze niezawodowe</i>	10	15
<i>Rodziny zastępcze zawodowe</i>	4	9
<i>Razem</i>	22	35

Wydatki ponoszone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w roku 2015, na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej, w ramach zawartych porozumień między powiatami kształtują się następująco:

- w rodzinie zastępczej spokrewnionej – **89 785,42** (w tym 2 500 zł pomoc finansowa na potrzeby przyjmowanego do rodziny dziecka oraz dodatki z tytułu wychowywania dziecka niepełnosprawnego 2400 zł);
- w rodzinie zastępczej niezawodowej – **186 358,08 zł** (w tym pomoc w związku z wypoczynkiem dziecka poza miejscem zamieszkania 500 zł, zdarzenia losowego 1 000 zł oraz dodatki z tytułu wychowywania dziecka niepełnosprawnego 4 800 zł);
- w rodzinie zastępczej zawodowej – **192 362,94 zł** (w tym na pokrycie kosztów związanych z dodatkami z tytułu wychowywania dziecka niepełnosprawnego 4 800,00 zł, na pokrycie kosztów utrzymania lokalu mieszkalnego 5 733,12 zł, wynagrodzenie dla rodzin zastępczych 75 880,18 zł oraz pomoc w związku z wypoczynkiem dziecka poza miejscem zamieszkania 200 zł).

III. Charakterystyka placówek opiekuńczo – wychowawczych, w których przebywały dzieci pochodzące z Konina oraz wydatki ponoszone przez Miasto Konin.

Dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo przebywały także w instytucjonalnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych następującego typu:

- Interwencyjnego (Pogotowie Opiekuńcze w Koninie) – umieszczono 20 dzieci z terenu Miasta Konina i 9 dzieci spoza Konina;
- Socjalizacyjnego (Kosewo, Krzyż Wielkopolski, Białochowo, Trzemeszno, Krasnystaw) łącznie – 11 dzieci z terenu Konina;
- Rodzinnego (Rodzinny Dom Dziecka prowadzony przez Stowarzyszenie PROM, Rodzinny Dom Dziecka w Biskupicach) – łącznie 12 dzieci z terenu Konina;

Tabela 3. Zestawienie typów placówek instytucjonalnych i rodzinnych, w których przebywały dzieci z Miasta Konina, pozbawione opieki rodziców biologicznych

Typ placówki	Liczba placówek	Liczba umieszczonych dzieci
<i>Rodzinny Dom Dziecka</i>	2	12
<i>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Interwencyjnego (Pogotowie Opiekuńcze)</i>	1	20
<i>Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Socjalizacyjnego</i>	4	11

Z tytułu ponoszenia odpłatności za pobyt konińskich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (Rodzinny Dom Dziecka w Biskupicach oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego) w roku sprawozdawczym wydatkowano kwotę **656 990,51 zł**, dysponentem wypłaty świadczeń był Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie. Wymieniona kwota znajdowała się w budżecie Miasta Konina.

Na terenie Konina funkcjonują 2 placówki opiekuńczo – wychowawcze: **Rodzinny Dom Dziecka, prowadzony przez Stowarzyszenie „PROM” i Pogotowie Opiekuńcze, których działalność jest finansowana bezpośrednio z budżetu miasta.**

Rodzinny Dom Dziecka w Koninie prowadzony jest przez Stowarzyszenie „PROM” w Koninie. Dom obecnie zapewnia opiekę i wychowanie siedmiorgu wychowankom (dwoje usamodzielniało się na przełomie roku 2015/2016), częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodzicielskiej. Jest to pierwsza i jedyna tego typu placówka funkcjonująca na terenie Miasta Konina.

Prowadzący Rodzinny Dom Dziecka współpracują z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Koninie, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Z dużą troską i zaangażowaniem zajmują się wychowywaniem dzieci ze szczególnymi potrzebami emocjonalnymi, zwłaszcza z rodzin z problemem alkoholowym i przemocy w rodzinie. Opiekunowie ściśle współpracują z rodzinami biologicznymi w zakresie powrotu dzieci do domu rodzinnego.

W roku sprawozdawczym przebywało w placówce dziewięcioro dzieci, na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Koninie. W październiku 2015 r. jedna wychowanka usamodzielniała się i zamieszkała w mieszkaniu chronionym, jest studentką II roku Wydziału Społeczno Ekonomicznego, na kierunku Praca Socjalna w Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie.

Placówka korzysta z pomocy i wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i psychologa zatrudnionego w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie. **Rodzinny Dom Dziecka w 2015 roku dysponował rocznym budżetem w kwocie 200 000,00 zł, który został w całości wykorzystany.**

Koszt utrzymania dziecka w Rodzinnym Domu Dziecka w 2015 roku wynosił **2 108,33 zł**, na 2016 rok zaplanowano również koszt w wysokości **2 108,33 zł**.

Pogotowie Opiekuńcze w Koninie, przy ul. Kurpińskiego 3 jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu interwencyjnego, posiada 20 miejsc. Placówka zapewnia dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodziców, znajdującemu się w sytuacji kryzysowej, doraźną, całodobową opiekę i wsparcie, kształcenie dostosowane do jego wieku i możliwości rozwojowych do czasu powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej albo zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego albo socjalizacyjnego. Placówka jest przeznaczona dla dzieci powyżej 10 roku życia, dzieci kierowane są na podstawie postanowienia sądu. W wyjątkowych sytuacjach do placówki tej mogą być kierowane dzieci młodsze. Dzieci w wieku poniżej 13 lat w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia opieki (zagrożenie zdrowia lub życia dziecka) są przyjmowane do placówki, bez skierowania oraz bez uzyskania zgody przedstawicieli ustawowych lub orzeczenia sądu.

W roku sprawozdawczym w placówce przebywało 26 dzieci, w tym 9 spoza Miasta Konina. **Placówka w 2015 roku dysponowała budżetem w kwocie 1 305 000,00 zł, zaś wydatki wyniosły 1 158 211,17 zł.** Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2015 roku wynosił 4.774,00 zł, a w roku bieżącym 4 379,00 zł.

Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, w ramach zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zestawienie planu wydatków i potrzeb na realizację zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na rok 2016.

Lp	Rodzaj pomocy	Plan wydatków	Potrzeby	Niedobory budżetowe
1.	Zasiłki i pomoc w naturze Rozdział 85204 § 3110	1 437 510,00	1 542 328,40	- 104 818,40
	<i>w tym: pomoc świadczona rodzinom zastępczym na terenie Miasta Konina na częściowe utrzymanie dziecka, pomoc jednorazowa)</i>	1 150 000,00	1 210 328,40	- 60 328,40
	<i>w tym pomoc pieniężna dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych na: - kontynuowanie nauki - usamodzielnienie - zagospodarowanie</i>	257 510,00	302 000,00	- 44 490,00
2.	<i>w tym dofinansowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka</i>	10 000,00	10 000,00	0
3.	<i>w tym dofinansowanie na utrzymanie lokalu mieszkalnego budynku wielorodzinnego lub domu jednorodzinnego.</i>	20 000,00	20 000,00	0
4.	<i>Pomoc na częściowe utrzymanie dziecka, pomoc jednorazowa, wypoczynek, utrzymanie lokalu dla rodzin zastępczych spoza Konina-wychowujących dzieci pochodzące z Konina oraz wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych. Rozdział 85204 § 4330</i>	446 000,00	446 000,00	0
	Razem	1 883 510,00	1 988 328,40	104 818,40

Niedobory wynikają przede wszystkim ze zwiększenia liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej o 13 dzieci w stosunku do roku 2014, co w skali roku zwiększa koszty wysokości przyznawanych świadczeń na częściowe utrzymanie dziecka. W miesiącu grudniu 2015 roku przybyły 4 rodziny (4 dzieci), w tym 3 spokrewnione i 1 niezawodowa. W styczniu 2016 roku przybyła, 1 rodzina niezawodowa (1 dziecko) i 1 rodzina spokrewniona (1 dziecko). Rodziny te otrzymały świadczenie na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej z wyrównaniem w styczniu 2016 r. Ta sytuacja spowoduje zwiększenie wydatków w 2016 roku o kwotę **60 328,40 zł**. Obecnie toczą się w Sądzie

Rejonowym w Koninie 2 sprawy o ustanowienie rodziny zastępczej spokrewnionej, dla dwójki dzieci co zwiększy wydatki o kolejne **14 000,00 zł**.

Ponadto 2 rodziny zastępcze niezawodowe z innych powiatów, gdzie przebywają dzieci pochodzące z terenu Miasta Konina mogą zostać przekształcone w rodziny zawodowe, co będzie wiązało się ze zwiększeniem kosztów.

W bieżącym roku 16 wychowanków pieczy zastępczej, kontynuujących naukę zgłosiło chęć uzyskania pomocy w formie zagospodarowania – 7 osób i 9 osób usamodzielnienie, co zwiększa zapotrzebowanie finansowe na około **44 490,00 zł**.

Pomoc na usamodzielnienie przyznaje się na podstawie ustawy o pomocy społecznej w wysokości od **1 647,00 zł** do **6 588,00 zł**, gdy proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych rozpoczął się przed 1 stycznia 2012 r. Pomoc przyznawana za podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej kształtuje się na poziomie od **3 300,00 zł** do **6 600,00 zł**. Pomoc na zagospodarowanie przyznawana jest w wysokości maksymalnej **4 941,00 zł** - na podstawie ustawy o pomocy społecznej oraz nie mniej niż **1 500,00 zł** - ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Ponadto rodziny zastępcze niezawodowe coraz częściej pytają o pomoc finansową na utrzymanie mieszkania. W rodzinach na terenie innych powiatów są 4 rodziny, które mogą z tej formy pomocy skorzystać. Wśród rodzin pozostających pod opieką Ośrodka jest jedna taka rodzina (szacunkowy koszt tych świadczeń około **5 000,00 zł**).

Jeżeli utrzyma się zauważalny wzrost liczby dzieci, które na podstawie postanowienia sądu należy umieścić w pieczy zastępczej zarówno na terenie Miasta Konina jak i innych powiatów, to zabezpieczone środki w 2016 roku, nie wystarczą na realizację zadania. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wystąpi z wnioskiem o zwiększenie środków na wyżej wymienione cele. Zgodnie z obowiązującymi przepisami jedna rodzina zastępcza niezawodowa, po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora może zostać przekształcona w rodzinę zastępczą zawodową, co wiąże się z dodatkowymi kosztami na wynagrodzenie dla tej rodziny.

Specjaliści pracujący z rodzinami, w tym psycholog zapewnią pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Ośrodek, jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w 2016 roku złożył projekt w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 w celu pozyskania środków finansowych z Europejskiego Funduszu Społecznego na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, zorganizowanie szkoleń dla istniejących już rodzin zastępczych jak również dla kandydatów na rodziców zastępczych oraz utworzenie

grup wsparcia. W założeniach programu jest również promowanie rodzinnej pieczy zastępczej poprzez organizowanie festynów z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, oraz kampanii reklamowej.

Ponadto, jeżeli zostanie ogłoszony konkurs przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie wzorem lat ubiegłych, w ramach **Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej** „*Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej*” będzie aplikował o środki finansowe na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Obecnie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie zatrudnia 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 1 specjalistę pracy socjalnej, którzy obejmują swoim wsparciem 99 rodzin zastępczych oraz 46 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i opuszczających placówki różnego typu, kontynuujących naukę.

Zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 1 stycznia 2015 roku, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka.

Opracował:
Mirosława Śledź
Anna Dębińska
Emilia Tomasik

Konsultacja:
Anna Kwaśniewska